

15 maj, 2017

Europeisk politik 2017

Fördel Merkel efter CDU-seger i NRW

- Maktskifte efter ett svidande SPD-nederlag
- Frågetecken för SPD inför Förbundsdagsvalet
- AfD gör entré i ännu ett delstatsparlament

CDU och FDP tar troligen över makten i Nordrhein-Westfalen

Gårdagens delstatsval i Nordrhein-Westfalen (NRW) resulterade i ett svidande nederlag för den sittande delstatsregeringen, SPD och Die Grünen. Klara vinnare blev CDU och FDP som med mycket knapp marginal får egen majoritet i delstatsparlamentet. Liberalerna har dock aviserat hårda krav för att gå med i en koalition med CDU. AfD hade framgång såtillvida att de nu blir representerade i ännu ett delstatsparlament trots att det inte heller blev något riktigt genombrott i NRW.

Fördel Merkel mot Schulz men höstens val långt ifrån avgjort

Efter tre raka delstatsvinster för CDU på kort tid råder det nu en tydlig medvind för CDU och förbundskansler Angela Merkel. För CDU gäller det att vårda medvinden och inte drabbas av övermod. Med drygt fyra månader kvar till Förbundsdagsvalet kan mycket hända. För SPD smärtar valnederlaget i Nordrhein-Westfalen extra mycket. Det är Tysklands industriella vagga och ett av SPD:s starkaste fästen. Med tre raka delstatsförluster och en kort tid kvar till Förbundsdagsvalet måste SPD och den nye ledaren Martin Schulz ändra kampanjstrategi. Gårdagens val bedöms inte få några större marknadseffekter. För marknaderna är det dock lugnande att framgången för AfD blev måttlig och att Die Linke inte klarade femprocentsgränsen. Förväntningar om en mer näringslivsvänlig politik i Tysklands folkrikaste delstat kan vara positivt för Frankfurtbörsen.

Viktiga datum under 2017

Vår tolkning av läget

	Viktiga datum under 2017	Vår tolkning av läget
FR	11/6 Parlamentsval, omgång 1 18/6 Parlamentsval, omgång 2	Marknaderna har dragit en suck av lättnad då en ekonomiskt liberal EU-vän slagit ut en nationalistisk Brexit-förespråkare. Blickarna är nu vända mot valet till Nationalförsamlingen om en månad. Hur Macrons parlamentariska underlag ser ut kommer bestämma hur stor del av hans reformpaket som kan genomföras.
UK	8/6 Parlamentsval	Lab:s kampanj inledd och delar av manifestet släppt. Partiet har bekräftat att UK kommer att lämna EU om de vinner. Stabila opinionsmätningar med övertag för Con. Utmaning för Lab är främst att behålla sina kärnväljare.
TY	14/5 Dels.val NRW 24/9 Förbundsdagsval	SPD:s framfart under Martin Schulz har bedarrat. Tre raka delstatsförluster innebär en jobbig uppförbacke för SPD. CDU:s sensationella seger i NRW ger ordentlig med vind för partiet och Angela Merkel.
IT	2017-18	Matteo Renzi omvaldes med stor majoritet till ledare för det Demokratiska partiet, men släpar fortsatt efter Femstjärnerörelsen i den nationella opinionen. Utgången i de lokala valen i juni kan påverka om nyval utlyses i förtid.

Detta är en analys i en serie publikationer där vi bevakar de viktigaste valen i Europa 2017. Uppdateringar publiceras löpande under året. Detta är ett axplock av de tidigare analyserna:

20 april: [Dött lopp: stor osäkerhet inför söndagens val](#)

24 april: [Duell mellan Macron och Le Pen väntar](#)

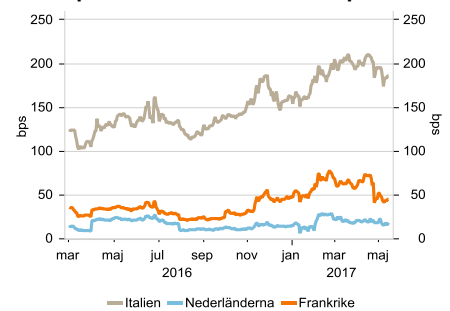
3 maj: [Den tyska valtemperaturen stiger](#)

8 maj: [Macronvinst ger lättnad och arbetsro](#)

8 maj: [Nytt bakslag för SPD i delstatsval](#)

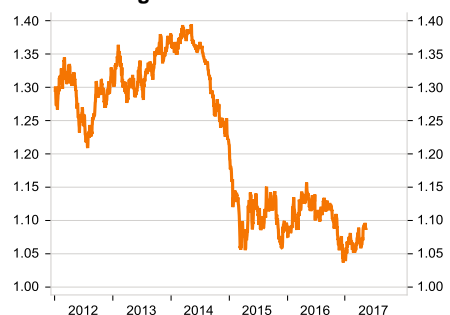
12 maj: [Risk för nytt valdebacle för SPD](#)

Räntespreadar har minskat i Europa

Källa: Swedbank Research & Macrobond

Euron har stigit under våren

Källa: Swedbank Research & Macrobond

Knut Hallberg
Analytiker
knut.hallberg@swedbank.se
+46 (0)8 700 93 17

Ingrid Wallin Johansson
Analytiker
ingrid.wallin-johansson@swedbank.se
+46 (0)8 700 92 95

Cathrine Danin
Analytiker
cathrine.danin@swedbank.se
+46 (0)8 700 92 97

Sensationell valseger för CDU

CDU vann en sensationell seger i gårdagens delstatsval i Nordrhein-Westfalen. Även FDP gick starkt framåt och med knappast möjliga marginal får de borgerliga partierna egen majoritet. För SPD är det stora valnederlaget i en av den tyska socialdemokratins starkaste fästen mycket kännbart.

Vid gårdagens delstatsval i Nordrhein-Westfalen vann CDU tydligt med 33 procent av rösterna, en kraftig uppgång jämfört med det urusla valet 2012. Armin Laschet väntas nu bli ny ministerpresident. Även för FDP, under den populära ledaren Christian Lindner, gick fram kraftigt. Med 12,6 procent gjorde Liberalerna ett historiskt val. CDU och FDP har tillsammans en mycket knapp majoritet i det nya delstatsparlamentet i Düsseldorf och förstahandsalternativet är att de bildar delstatsregering. FDP väntas dock resa hårda krav så det kan bli en utdragen regeringsförhandling under de närmaste veckorna. Ett andrahandsalternativ, om än inte särskilt troligt, är att det blir en stor koalition mellan CDU och SPD. Efter det svidande nederlaget för SPD är de nog inte så pigga på att sätta sig i regeringsposition igen.

Regeringspartierna i delstaten, SPD och Die Grünen gick kraftigt tillbaka. Den nuvarande ministerpresidenten Hannelore Kraft meddelade under valkvällen sin avgång. Enligt vallokalsundersökningar och politiska bedömare berodde valutgången på ett missnöje bland väljarna kring frågor såsom; inre säkerhet, utbildningsfrågor, infrastruktur och näringslivets utveckling.

För Die Linke blev valet ännu ett bakslag. Med knapp marginal missade de femprocentsgränsen (4,9 procent) och blir därför inte representerade i delstatsparlamentet. Det saknades drygt 8000 röster för att nå fem procent. Till följd av det ser det alltså ut som att CDU och FDP kan få egen majoritet. Die Linke gick dock framåt jämfört med valet 2012.

AfD rönnte framgång såtillvida att de nu blir representerade i ett stort och viktigt delstatsparlament. Detta skedde samtidigt som partiet mött en allmänt vikande opinionstrend under de senaste månaderna. AfD är troligen ganska nöjda med 7,3 procent även om det inte är något riktigt genombrott och långt ifrån de tvåsiffriga tal de såg ut att få för ca ett år sedan.

Med nästan 1/4 av landets befolkning är Nordrhein-Westfalen (NRW) Tysklands folkrikaste och viktigaste delstat. För SPD svider förlusten extra mycket eftersom Nordrhein-Westfalen med "Ruhrgebiet" (Ruhrområdet) är ett av SPD:s starkaste fästen. Delstatsvalet i NRW brukar benämnas det "lilla Förbundsdagsvalet" och det gäller i synnerhet detta år när det nästan sammanfaller med Förbundsdagsvalet i september. För SPD gäller det nu att snabbt utse ny ledning för partiet i delstaten och mobilisera inför Förbundsdagsvalet i höst. Det är viktigt för SPD på nationell nivå och för partiledaren Martin Schulz. Det s.k. Schulztåget har gjort halt och för SPD gäller det nu att ta nya tag.

För die Grünen blev valet ett rejält bakslag och de tappade nästa halva stödet jämfört med 2012. Miljöfrågorna var inte särskilt framträdande i valdebatten och regeringsinnehavet har varit kostsamt. För Die Grünen, som också har en vikande opinionstrend på nationell nivå, gäller det nu att vässa kampanjstrategin inför Förbundsdagsvalet.

För FDP och partiledaren Christian Lindner har de senaste veckorna, med tydliga förbättringar i både Schleswig-Holstein och Nordrhein-Westfalen, varit en stor succé. Det kan räcka hela vägen till Berlin och att FDP åter blir representerade i Förbundsdagen efter valet i september.

Med tre segrar i rad i de senaste delstatsvalen råder det ordentlig medvind för CDU och förbundskansler Angela Merkel. Det gäller nu för CDU att utnyttja medvinden förnuftigt. CDU har under vintern lyckats debattera sakfrågor och lyfta fram pålitligheten och nödvändigheten av stabilitet vilket har tilltalat väljarna.

Valutfallet och senaste opinionsmätning, procent

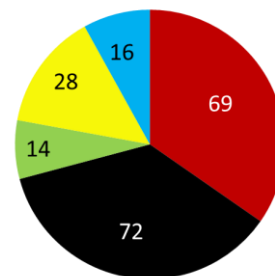
	11.5.2017		
	Val 2012	Opinionsmätning	Val 2017
CDU	26,3	31,0	33,0
SPD	39,1	32,0	31,2
FDP	8,6	13,25	12,6
Die Grünen	11,3	6,75	6,4
Die Linke	2,5	5,50	4,9
AfD	n.a.	6,75	7,4
Piraten	7,8	n.a.	1,0
Andra	4,3	4,75	3,7

Källa: Wahlrecht.de, Forschungsgruppe Wahlen och INSA
Anm. Forschungsgruppe Wahlen och INSA är olika opinionsmätninginstitut

Valdeltagandet steg från 59,6% till 65,2%

CDU och FDP får egen majoritet i delstatsparlamentet

■ SPD ■ CDU ■ Die Grünen ■ FDP ■ AfD

Källa: Wahlrecht.de
Anm: Totalt 199 platser i det nya parlamentet

Analytiker: Knut Hallberg och Maija Kaartinen

Europeisk politik

2016

- 9 maj: [Brexit: Ett slag mot SEK & tjänstesektorn](#)
14 juni: [Brexit: Utlandssvenskarna kan simma lugnt](#)

2017

- 17 januari: [Brexit: Intryck av Theresa Mays tal](#)
24 januari: [Brexit: Motvinden mojar inte för Theresa May](#)
27 februari: [Nederländerna den första valrysen](#)
2 mars: [Euron i vågskålen i franskt presidentval](#)
10 mars: [Minskad oro inför valet i Nederländerna](#)
13 mars: [Brexit: Förnyad risk för splittrad union](#)
16 mars: [Bakslag för populismen i Nederländerna](#)
21 mars: [Fördel Macron efter gårdagens debatt](#)
24 mars: [Saarland första testet för Schulz popularitet](#)
27 mars: [CDU-skräll i Saarland](#)
29 mars: [Brexit: Klockan börjar ticka](#)
12 april: [Skifte inom franska vänstern ger ny riskbild](#)
18 april: [Brexit: De facto ny folkomröstning om Brexit](#)
20 april: [Brittiskt nyval: Än är sista ordet inte sagt](#)
20 april: [Dött lopp: stor osäkerhet inför söndagens val](#)
24 april: [Duell mellan Macron och Le Pen väntar](#)
3 maj: [Den tyska valtemperaturen stiger](#)
8 maj: [Macronvinst ger lättnad och arbetsro](#)
8 maj: [Nytt bakslag för SPD i delstatsval](#)
12 maj: [Risk för nytt valdebacle för SPD](#)

Viktig information

Detta dokument har sammanställts av analytiker på Swedbank Large Corporates & Institutions (LC&I) Makro Research. Makro Research består av research-avdelningar i Estland, Lettland, Litauen, Norge och Sverige, och de är ansvariga för att förbereda rapportering om den ekonomiska utvecklingen på globala och hemmamarknader.

Analytikern intygar

Analytikern(a) som är ansvarig(a) för innehållet i detta dokument intygar att det reflekterar deras personliga åsikt/er om de företag och värdepapper som de täcker. Detta oavsett om det kan finnas sådana intressekonflikter som det refereras till nedan.

Analyserna är självständiga och baseras endast på publik tillgänglig information.

Utgivare, distribution och mottagare

Detta dokument har sammanställts av Makro Research analytiker på LC&I och ges ut av affärsområdet Swedbank LC&I inom Swedbank AB (publ) ("Swedbank"). Swedbank AB står under tillsyn av Finansinspektionen i Sverige.

Distributörerna har inte rätt att göra några ändringar i dokumentet innan distribution.

I Finland distribueras dokumentet av Swedbanks filial i Helsingfors, som står under tillsyn av Finlands finansiella tillsynsmyndighet (Finanssivalvonta).

I Norge distribueras dokumentet av Swedbanks filial i Oslo, som står under tillsyn av Norges finansiella tillsynsmyndighet (Finanstilsynet).

I Estland distribueras dokumentet av Swedbank AS, som står under tillsyn av Estlands finansiella tillsynsmyndighet (Finantsinspektsioon).

I Litauen distribueras dokumentet av "Swedbank" AB, som står under tillsyn av Republiken Litauens centralbank (Lietuvos bankas).

I Lettland distribueras dokumentet av Swedbank AS, som står under tillsyn av Finans- och kapitalmarknadsinspektionen i Lettland (Finanšu un kapitāla tirgus komisija).

I USA distribueras dokumentet av Swedbank AB (publ), och i vissa fall av Swedbank Securities U.S. LLC ("Swedbank LLC") som ikläder sig ansvar för innehållet. Dokumentet får endast distribueras till institutionella investerare. De institutionella investerare i USA som får detta dokument och som önskar utföra en transaktion i något värdepapper som nämns i rapporten, ska endast göra detta via Swedbank LLC. Swedbank LLC är en USA-baserad mäklare/handlare, som är registrerad hos the Securities and Exchange Commission, och är medlem av the Financial Industry Regulatory Authority. Swedbank LLC är en del av Swedbank.

För viktiga upplysningar i USA, hänvisas till:

<http://www.swedbankfs.com/disclaimer/index.htm>

I Storbritannien får detta dokument endast distribueras till "relevanta personer". De som ej är "relevanta personer" får ej agera utifrån eller lita på detta dokument. Endast "relevanta personer" får ges tillgång till och delta i de investeringar eller investerings-aktiviteter som nämns i detta dokument.

Med "relevanta personer", avses personer som:

- Har yrkeserfarenhet av den typ av investeringar som avses i artikel 19(5) i the Financial Promotions Order.
- Är personer som avses i artikel 49(2)(a) till (d) i the Financial Promotion Order ("high net worth companies, unicorporated associations etc").
- Är personer till vilka en inbjudan eller uppmaning att delta i investeringsaktiviteter (i enlighet med avsnitt 21 i the Financial Services and Markets Act 2000) - i samband med utgivning eller försäljning av värdepapper - annars lagligen kan kommuniceras, direkt eller indirekt.

Ansvarsbegränsningar

All information i detta dokument är sammanställt i god tro från källor som anses vara tillförlitliga. Swedbank påtar sig dock inte något ansvar för dess fullständighet eller riktighet. Du rekommenderas därför att bilda dig din egen uppfattning och inte enbart förlita dig på information från detta dokument.

Observera att analysen kan vara subjektiv. Analytikern baserar sin analys på den information som finns tillgänglig just nu och att analytikern kan ändra åsikt om förutsättningarna förändras. Om analytikern ändrar åsikt eller om en ny analytiker med en annan åsikt blir ansvarig för att täcka ett företag, strävar vi efter att informera om detta så snart det är möjligt med tanke på eventuella regleringar, lagar, interna procedurer eller andra omständigheter.

Detta dokument är framställt i informationssyfte för allmän spridning till behöriga mottagare och är inte avsett att vara rådgivande. Dokumentet utgör inte ett erbjudande om att köpa eller sälja finansiella instrument.

Swedbank påtar sig inte något ansvar för direkt eller indirekt förlust eller skada av vad slag det än må vara, som grundar sig på användande av detta dokument.

Intressekonflikter

På Swedbank LC&I har interna riktlinjer implementerats för att säkerställa integriteten och oberoendet av analytikerna.

Riktlinjerna innehåller regler för, men inte begränsat till: kontakter med de företag som bevakas; personligt engagemang i de bolag som bevakas; deltagande i investment banking verksamhet och tillsyn och granskning av research produkter. Till exempel:

- Research produkter baseras enbart på publik information.
- Analytikerna tillåts i allmänhet inte ha några innehav eller positioner (långa eller korta, direkt eller via derivat) avseende aktier eller aktierelaterade instrument i företag de analyserar.
- Ersättningen till personalen inom Makro Research kan innefatta diskretionära utmärkelser baserade på företagets totala intäkter, inklusive intäkter för investment banking. Dock ska ingen sådan personal få ersättning baserat på specifika investment banking transaktioner.

Planerade uppdateringar

Makro Research produkter uppdateras vanligtvis en gång per månad eller tidigare

Mångfaldigande och spridning

Materialet får inte mångfaldigas utan Swedbank LC&I:s medgivande. Dokumentet får inte spridas till fysiska eller juridiska personer som är medborgare eller har hemvist i ett land där sådan spridning är otillåten enligt tillämplig lag eller annan bestämmelse.

Mångfaldigad av Swedbank Large Corporates & Institutions, Stockholm 2014.

Adress

Swedbank LC&I, Swedbank AB (publ), SE-105 34 Stockholm.
Besöksadress: Landsvägen 40, 172 63 Sundbyberg